

ברוך ד' אלוהי השמים והארץ אשר ברא הכל בַּחֲסֵדוֹ בְּשֵׁשֶׁת יָמִים וּלְבִסּוֹף בָּרָא אֶת
הָאָדָם... וּבְעֵבֹרוֹ הוּכַן הַכֹּל מֵהִתְחַלָּה בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְנָתַן תַּחַת רְשׁוּתוֹ דָּגַת הַיָּם וְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאָרֶץ... וְהוּא נִבְרָא לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנוֹ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבִקְיוֹם
מְצוּוֹתֶיהָ, שְׁבַשְׁבִּיל זֶה הָיָה כָּל הַבְּרִיאָה. עכ"ל הַמְּשַׁנֵּה בְּרוּרָה בְּהַקְדָּמָתוֹ.
וְהִנֵּה, עֵקֶר מַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית הָיָה הַהִבְדָּלָה. וְכָתַב רַש"י עַל הַפְּסוּק "יְהִי מְאוֹרוֹת": כָּל
תּוֹלְדוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ נִבְרָאוּ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן, וְכָל אֶחָד נִקְבַּע בְּיוֹם שְׁנַגְזָר עָלָיו. עכ"ל.
כְּלוּמֹר, בְּשֵׁשֶׁת יָמִים הִגְדְּרוּ צְבִיוֹנִם הַמֵּיחָד שֶׁל חֲלָבֵי הַבְּרִיאָה עַל יְדֵי שֶׁהִבְדִּלוּ זֶה מִזֶּה.
לֹא יִפְּלֵא אִפּוֹא כִּי עֵסֶק הַתּוֹרָה שֶׁהוּא תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה מְסוּבֵב גַּם הוּא עַל יְדֵי הַהִבְדָּלָה.
הַבְּדִיל הַקַּב"ה בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ לְהָאִיר, בֵּין הָאָדָם לְבְּהֵמָה לְעֵסֶק בְּמִשְׁכָּלוֹת, הַבְּדִיל
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים לְתַת לָהֶם תּוֹרָה וְהַבְּדִיל אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה כְּדִי
לְהַגִּיחַ בְּאִמְרֵי שֹׁפָר.

יִשְׂרָאֵל עֲצָמָם, מְצִינִים בְּמִדָּה זוֹ שֶׁל הֵיכָלֵת לְהַבְּדִיל, בְּדַעַת יִתְרָה שְׁנָתַן הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל
הֵם מְבַדְּלִים בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין טָמֵא לְטָהוֹר, וּבֵין דָּם לְדָם וּבֵין דִּין לְדִין. יְכַלֵּת זֶה מְרַמֶּזֶת
בְּדַבְּרֵי רַש"י עַל הַהִבְדָּלָה בֵּין הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה לְטָמְאָה (וַיִּקְרָא כ', כ"ה), וּז"ל: אֵין
צָרִיךְ לֹמַר בֵּין פָּרָה לְחִמּוֹר שֶׁהֵרִי מְבַדְּלִין וְנִכְרִין הֵם (כְּלוּמֹר, דִּי בְּהִשְׁקָפָה גִּשְׁמִית שֶׁל
גוֹי לְהַבְּחִין בְּזֶה), אֲלֵא בֵּין טְהוֹרָה לְךָ וְטָמְאָה לְךָ, בֵּין נִשְׁחַט רַבּוֹ לְנִשְׁחַט חֲצִי. עכ"ל.
וּבְמִסְכַּת בְּרִכּוֹת (לג, א) נֶאֱמַר: הַבְּדָלָה בְּחוֹנֵן הַדַּעַת מֵאֵי טַעְמָא? א"ר יוֹסֵף: שְׁמִתוֹךְ
שֶׁהִיא חֲכָמָה קְבַעוּהָ בְּבִרְכַת חֲכָמָה. וְכָתַב רַש"י, וּז"ל: הַחֲכָם יוֹדַע לְהַבְּדִיל בֵּין קֹדֶשׁ
לְחוֹל, וּבֵין טָמֵא לְטָהוֹר. עכ"ל. וּבְזֶה נִכְרַי חוּדוֹ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַדַּעַת הַמְּקוּבֵּלֵת הִיא, שֶׁהַבִּיטוּי הָאֲמֵנוֹתִי הַחֲזוֹתִי אֵינוֹ עֵיקַר בִּיהֲדוֹת. הַנַּחַה זֶה נִכּוֹנָה
בְּמִידָה מְסוּיֵימַת, מֵאַחַר שֶׁלְּפִי הַהִלְכָה חַיִּיב אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל לְכוּן אֶת לְבוֹ אֵל בּוֹרְאוֹ,
לְקִיִּים אֶת מְצוּוֹתָיו וּלְלַכַת בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, וְעֵיקָרִים אֵלֶּה בְּאוֹ בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לִיְדֵי בִיטוּי
מִיְּלוּלֵי יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר חֲזוֹתִי. עַם זֹאת בְּרוּר לָנוּ שֶׁהַבִּיטוּי הָאֲמֵנוֹתִי לֹא נֶאֱסַר עַל יִשְׂרָאֵל.
לְהַפְךָ, בְּרֹב הַתְּקוּפוֹת הַהִיסְטוֹרִיּוֹת רָאוּ אוֹתוֹ בְּעֵין יָפָה, אִם מִפְּנֵי שִׁשִּׁירַת מִטְרוֹת
חִינוּכִיּוֹת, מִשׁוּם "טוֹב מֵרָאָה עֵינִיִּים מֵהַלֵךְ נֶפֶשׁ" וְאִם לְשֵׁם "הַיְדוֹר מְצוּוֹה", כְּלוּמֹר לְשֵׁם
יִיפוּי וְקִישׁוּט תְּשִׁמִּישִׁי קְדוּשָׁה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְכֵלִים כְּתִשְׁמִישִׁי מְצוּוֹה בְּבֵית. הַתְּמוּנָה
הַמְּסַפֵּרֶת וְהַקְּשֵׁר שֶׁלָּה לְטַקְסֵט סִייעוֹ וְהוֹעִילוֹ לְהַסְבִּירִים חִינוּכִיִּים עוֹז בְּתְקוּפָה
הַעֲתִיקָה. לִימֵים הַשְּׁתַכְלָל בִּיטוּי אֲמֵנוֹתִי זֶה, וְאִיּוֹרֵם שֶׁל כְּתָבִי-יָד וְסִפְרִים מוֹדְפָסִים
שֶׁל הַתַּנ"ךְ, שֶׁל סִפְרֵי תְּפִילָה וְהַלְכָה וְאִפִּילוֹ שֶׁל סִפְרֵים חִילוּנִיִּים, הִיא אַחַת הַדְּרָכִים
הַחֲשׁוּבוֹת לְהַבְּנֵת עֵיקָרֵי הַיְהוּדוֹת. אֲמֵנָם יְהוּדִים יִכְלוּ לְתַת בִּיטוּי לְרַגְשׁוֹתֵיהֶם, לְהַבְּנֵתָם
וּלְתַפְּיִסְתָּם הַמִּיּוֹחֶדֶת בְּתְמוּנָה וְלֹא רַק בְּמִלָּה הַכְּתוּבָה.